

XVI. Kaupunginkirjasto

Kaupunginkirjaston johtokunnan kertomus v:lta 1938¹⁾ on seuraavan sisältöinen:

Johtokunta. Johtokuntaan kuuluivat filosofiantohtori A. H. Bergholm, puheenjohtajana, toimistopäällikkö G. Modeen, varapuheenjohtajana, sekä muina jäseninä sihteeri V. Aronen, taloustieteidenkandidaatti O. A. Fellman ja rouva E. Peräläinen. Kaupunginhallituksen edustajana kirjaston johtokunnassa oli filosofianmaisteri P. Railo. Johtokunta kokoontui kertomusvuonna 10 kertaa. Johtokunnan puheenjohtaja tarkasti pääkirjaston kassan 12 kertaa.

Henkilökunta. Vuoden lopussa erosi Kallion haarakirjaston ylemmän palkkaluokan amanuenssi V. I. Blåfield, joka n. 28 vuotta harrastuksella ja tunnollisesti oli työskennellyt tässä haarakirjastossa. Hänen sijaansa valitsi kirjaston johtokunta joulukuun 16 p:nä filosofianmaisteri M. Tulanderin, joka astui virkaansa v:n 1939 alussa. Sairaslomaa myönnettiin 32 viranhaltijalle 88 eri tapauksessa yhteensä 3,183 työtuntia. Vastaavat luvut v. 1937 olivat 34, 69 ja 2,923.

Huoneistot. Johtokunnalla oli vuoden kuluessa tilaisuus lausua mieliteensä muutamista Töölön ja Käpylän haarakirjastoja varten ehdotetuista tonteista. Kaupunginvaltuusto päätti elokuun 24 p:nä 1938 pitämässään kokouksessa varata Käpylän haarakirjastoa ja lastentarhaa varten korttelin n:o 837 Väinölänkadun puoleisen osan. Talon rakentaminen aloitettiin kuitenkin vasta v:n 1939 alussa.

Vallilan sosialidemokraattisen naisyhdistyksen anottua kaupunginhallitukselta kerhotyön järjestämistä Vallilan lapsille oli ehdotettu talon rakentamista kyseistä tarkoitusta varten. Tähän ehdotettuun, tontille n:o 7 Sammatintien varrelle rakennettavaan taloon voisi kirjaston johtokunnan mielestä sijoittaa myöskin Vallilan haarakirjaston.

Lainaus. Myöskin v. 1938 väheni lainaus, joskin huomattavasti pienemmissä määrin kuin lähinnä edellisinä vuosina. Ainoastaan Töölön haarakirjastossa oli huomattavissa lisäystä. Kirjalainojen lukumäärä v. 1938 ja 1937 oli seuraava:

	1938		1937	
	Kalkkiaian	Keskimäärin lainauspäivää kohden	Kalkkiaian	Keskimäärin lainauspäivää kohden
Pääkirjasto	483,173	1,421	503,559	1,472
Kallion haarakirjasto.	238,051	700	249,669	730
Töölön » .	67,169	198	59,088	173
Vallilan » .	50,207	149	52,138	153
Käpylän » .	20,601	68	20,630	68
Pasilan » .	12,180	40	14,067	47
Yhteensä	871,381	2,576	899,151	2,643

¹⁾ Kertomukseen liittyvät taulukkotiedot lainausliikkeestä sekä käynneistä luku-
saleissa on julkaistu Helsingin kaupungin tilastollisessa vuosikirjassa v:lta 1939.

Lainauspäivien lukumäärä oli pääkirjastossa ja Kallion haarakirjastossa 340, Töölön haarakirjastossa 339, Vallilan haarakirjastossa 338 sekä Käpylän ja Pasilan haarakirjastoissa 302. Vallilan haarakirjastossa oli lainausosasto suljettuna syyskuun 20 p:nä ja lasten lukusali syyskuun 13—16 p:n välisenä aikana korjausten takia. Päivittäinen lainausaika pysyi muuttumattomana.

Suurin määrä päivässä annettuja kirjalainoja oli 4,719 (5,442 v. 1937).

Aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen kirjalainojen välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta:

	Kirjalainoja aikuisille		Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle		Kirjalainoja kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	390,282	80.8	92,891	19.2	483,173
Kallion haarakirjasto	172,720	72.6	65,331	27.4	238,051
Töölön »	47,383	70.5	19,786	29.5	67,169
Vallilan »	31,279	62.3	18,928	37.7	50,207
Käpylän »	11,893	57.7	8,708	42.3	20,601
Pasilan »	7,626	62.6	4,554	37.4	12,180
Yhteensä	661,183	75.9	210,198	24.1	871,381

V. 1937 lainattiin aikuisille 688,586 nidosta eli 76.6 % sekä lapsille ja nuorisolle 210,565 nidosta eli 23.4 %. Aikuisten lainaus oli tuntuvasti vähentynyt, kun taas lasten ja nuorison lainauksessa oli huomattavissa vain pieni väheneminen.

Romaani- ja kertomuskirjallisuuden sekä muun kirjallisuuden välinen suhde selviää seuraavasta taulukosta, jossa myöskin on otettu huomioon aikuisille sekä toiselta puolen lapsille ja nuorisolle annettujen lainain välinen ero:

	Kirjalainoja aikuisille				Kirjalainoja lapsille ja nuorisolle				Kirjalainoja kaikkiaan			
	Romaani-kirjallisuus		Muu kirjallisuus		Kertomuskirjallisuus		Muu kirjallisuus		Romaani- ja kertomuskirjallisuus		Muu kirjallisuus	
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%	Luku	%
Pääkirjasto	224,738	57.6	165,544	42.4	64,173	69.1	28,718	30.9	288,911	59.8	194,262	40.2
Kallion haarakirjasto...	108,508	62.8	64,212	37.2	51,486	78.8	13,845	21.2	159,994	67.2	78,057	32.8
Töölön » ...	30,950	65.3	16,433	34.7	14,453	73.0	5,333	27.0	45,403	67.6	21,766	32.4
Vallilan » ...	19,378	62.0	11,901	38.0	14,776	78.1	4,152	21.9	34,154	68.0	16,053	32.0
Käpylän » ...	7,380	62.1	4,513	37.9	6,711	77.1	1,997	22.9	14,091	68.4	6,510	31.6
Pasilan » ...	4,391	57.6	3,235	42.4	3,378	74.2	1,176	25.8	7,769	63.8	4,411	36.2
Yhteensä	395,345	59.8	265,838	40.2	154,977	73.7	55,221	26.3	550,322	63.2	321,059	36.8

V. 1937 lainattiin kaikkiaan 567,400 nidosta eli 63.1 % romaani- ja kertomuskirjallisuutta sekä 331,751 nidosta eli 36.9 % muuta kirjallisuutta. Lainatun romaani- ja kertomuskirjallisuuden sekä toiselta puolen muun lainatun kirjallisuuden välinen suhde pysyi kertomusvuoden aikana melkein muuttumattomana.

Erikielisen kirjallisuuden lainausta valaisee seuraava taulukko:

	Suomenkielinen kirjallisuus		Skandinaavinen kirjallisuus		Muunkielinen kirjallisuus		Kirjalainoja kaikkiaan
	Luku	%	Luku	%	Luku	%	
Pääkirjasto	283,943	58.8	176,310	36.5	22,920	4.7	483,173
Kallion haarakirjasto	213,561	89.7	24,490	10.3	—	—	238,051
Töölön »	42,084	62.7	25,085	37.3	—	—	67,169
Vallilan »	43,101	85.8	7,106	14.2	—	—	50,207
Käpylän »	17,889	86.8	2,712	13.2	—	—	20,601
Pasilan »	10,826	88.9	1,354	11.1	—	—	12,180
Yhteensä	611,404	70.2	237,057	27.2	22,920	2.6	871,381

Kaikilta lainausosastoilta lainattiin v. 1937 suomenkielistä kirjallisuutta 625,916 nidosta eli 69.8 %, skandinaavista kirjallisuutta 250,366 nidosta eli 27.9 % ja muunkielistä kirjallisuutta 22,869 nidosta eli 2.5 %. Skandinaavisen kirjallisuuden lainaus väheni siis kertomusvuonna tuntuvammin kuin suomenkielisen kirjallisuuden lainaus. Muunkielisen kirjallisuuden lainaus lisääntyi hiukan.

Kirjavarausten eri osastoista lainattujen nidosten luku ilmenee seuraavasta yhdistelmästä:

	Pää- kirjasto	Kallion	Töölön	Vallilan	Käpylän	Pasilan	Kirja- lainoja kaik- kiaan	%
		h a a r a k i r j a s t o						
I. Uskontoa	6,987	1,517	525	259	71	30	9,389	1.1
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	42,764	17,565	6,452	4,218	1,514	1,103	73,616	8.4
III. Maantietoa, kansatie- dettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	33,366	19,661	6,014	4,149	1,585	1,104	65,879	7.6
IV. Romaaneja, kertomuk- sia ja satuja	288,911	159,994	45,403	34,154	14,091	7,769	550,322	63.2
V. Runoja, näytelmiä, albu- meja sekä kirjallisuus- historiaa ja taidetta	30,612	11,235	2,790	1,990	723	923	48,273	5.5
VI. Luonnontiedettä, mate- matiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	27,500	9,873	2,286	2,029	840	415	42,943	4.9
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysy- myksiä ja taloutta	16,484	5,007	709	761	566	188	23,715	2.7
VIII. Kielitiedettä	9,998	3,919	677	366	301	125	15,386	1.8
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kir- jastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalai- sia aineita	26,551	9,280	2,313	2,281	910	523	41,858	4.8
Yhteensä	483,173	238,051	67,169	50,207	20,601	12,180	871,381	100.0

V. 1937 olivat eri kirjallisuusosastoista annettujen lainain prosenttiluvut 1.0, 8.5, 7.7, 63.1, 5.4, 4.9, 2.9, 1.8 ja 4.7. Kertomusvuonna lisääntyivät siis suhteellisesti osastoista I, IV, V ja IX annetut lainat, kun taas osastoista II, III ja VII annetut lainat suhteellisesti vähenivät. VI ja VIII osastoa koskevat prosenttiluvut pysyivät muuttumattomina.

Kirjakokoelmia lainattiin yleiseen sairaalaan, Marian sairaalaan, Eläintarhan huvila 6:ssa olevaan sairaskotiin, Kivelän sairaalaan ja kunnalliskotiin.

Kertomusvuonna lainatuista kirjoista on 174 palauttamatta. Näistä oli 148 lainattu pääkirjastosta, 13 Kallion haarakirjastosta, 5 Töölön haarakirjastosta, 6 Vallilan haarakirjastosta ja 2 Pasilan haarakirjastosta.

Lainaaajat. Kotilainoja sai kaikkiaan 46,072 henkilöä, joista 7,535 oli uusia lainaajia. Seuraavassa taulukossa on lainaajia koskevia tietoja:

	Miehiä			Naisia			Lapsia ja nuorisoa			Kaiken kaikkiaan
	Ruunimil- lisen työn tekijöitä	Muita	Yhteensä	Ruunimil- lisen työn tekijöitä	Muita	Yhteensä	Poikia	Tyttöjä	Yhteensä	
Lainaaajia, joiden äidinkieli oli suomi										
Pääkirjasto	3,262	3,927	7,189	2,952	5,035	7,987	1,115	651	1,766	16,942
Kallion haarakirjasto ...	2,600	1,302	3,902	2,375	1,680	4,055	1,122	865	1,987	9,944
Töölön » ...	285	244	529	388	442	830	434	220	654	2,013
Vallilan » ...	645	102	747	426	157	583	265	178	443	1,773
Käpylän » ...	193	96	289	75	171	246	189	139	328	863
Pasilan » ...	133	22	155	98	42	140	59	51	110	405
Yhteensä	7,118	5,693	12,811	6,314	7,527	13,841	3,184	2,104	5,288	31,940
Lainaaajia, joiden äidinkieli oli ruotsi										
Pääkirjasto	1,190	3,157	4,347	869	4,957	5,826	634	437	1,071	11,244
Kallion haarakirjasto ...	221	234	455	150	329	479	79	85	164	1,098
Töölön » ...	101	173	274	91	321	412	171	147	318	1,004
Vallilan » ...	72	17	89	59	40	99	48	35	83	271
Käpylän » ...	19	28	47	9	47	56	21	32	53	156
Pasilan » ...	15	7	22	7	15	22	9	9	18	62
Yhteensä	1,618	3,616	5,234	1,185	5,709	6,894	962	745	1,707	13,835
Lainaaajia, joiden äidinkieli oli jokin muu kieli										
Pääkirjasto	7	125	132	—	154	154	2	9	11	297
Lainaaajia kaikkiaan										
Pääkirjasto	4,459	7,209	11,668	3,821	10,146	13,967	1,751	1,097	2,848	28,483
Kallion haarakirjasto ...	2,821	1,536	4,357	2,525	2,009	4,534	1,201	950	2,151	11,042
Töölön » ...	386	417	803	479	763	1,242	605	367	972	3,017
Vallilan » ...	717	119	836	485	197	682	313	213	526	2,044
Käpylän » ...	212	124	336	84	218	302	210	171	381	1,019
Pasilan » ...	148	29	177	105	57	162	68	60	128	467
Yhteensä	8,743	9,434	18,177	7,499	13,390	20,889	4,148	2,858	7,006	46,072

V. 1937 oli lainaajien lukumäärä 45,319, joista 31,098:lla eli 68.8 %:lla oli äidinkielenä suomi, 13,934:llä eli 30.8 %:lla ruotsi ja 287:llä eli 0.8 %:lla jokin muu kieli. Vastaavat kertomusvuotta koskevat prosenttiluvut ovat 69.8, 30.0 ja 0.7. Suomenkielisten lainaajien lukumäärä lisääntyi suhteellisesti tänäkin vuonna, kun taas ruotsinkielisten lainaajain lukumäärä tun-
tuvasti väheni. Muiden lainaajien lukumäärä lisääntyi, joskin aivan vähäi-

sesti. Aikuisten ja nuorten lainaajien suhdeluku muuttui kuten edellisenäkin vuonna aikuisten eduksi; aikuisten prosenttiluku oli 84.8 (84.1 v. 1937) ja lasten sekä nuorison 15.2 (15.9 v. 1937). Ruumiillisen työn tekijöihin kuuluvien aikuisten lainaajien prosenttiluku oli 41.6 (41.2 v. 1937) ja muiden aikuisten lainaajien 58.4 (58.8 v. 1937). Miesten ja naisten lukumäärää osoittavat prosenttiluvut olivat: edellisten 46.5 (47.3 v. 1937) ja jälkimäisten 53.5 (52.7 v. 1937). Nuorista lainaajista oli 59.2 % (58.9 v. 1937) poikia ja 40.8 % (41.1 % v. 1937) tyttöjä.

Lukusalit. Pääkirjaston opintosali ja muut lukusalit olivat auki 353 päivää. Kallion haarakirjastossa oli aikuisten lukusali avoinna 352 päivää, lasten lukusali 340 päivää ja sanomalehtisalit pidettiin avoinna 354 päivää. Töölön haarakirjaston sanomalehtisali oli auki 353 päivää ja lasten lukuhuone 352 päivää. Vastaavat aukiolopäivät olivat Vallilassa 353 ja 348, Käpylässä 348 ja 347 ja Pasilassa 353 ja 352. Huoneistoissa vuoden kuluessa suoritettut korjaukset ovat vaikuttaneet aukiolopäivien lukumäärään. Eteläinen lukuhuoneisto pidettiin auki 353 päivää.

Päivittäinen aukioloaika oli sama kuin ennenkin.

Lukusalikäyntien lukumäärä ¹⁾ v. 1938 ja 1937 selviää seuraavasta taulukosta:

	Opintosali		Aikuisten lukusalit		Sanomalehtisalit		Lasten lukusali		Käyntejä kaikkiaan	
	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937	1938	1937
Pääkirjasto	39,073	39,721	40,274	37,640	255,747	275,282	65,694	67,026	400,788	419,669
Kallion haarakirjasto	—	—	25,798	25,788	307,444	309,226	53,732	49,019	386,974	384,033
Töölön »	—	—	—	—	161,477	153,734	23,705	23,671	185,182	177,405
Vallilan »	—	—	—	—	161,330	149,001	25,148	29,388	186,478	178,389
Käpylän »	—	—	—	—	71,524	69,942	7,419	6,797	78,943	76,739
Pasilan »	—	—	—	—	16,798	17,652	8,252	9,230	25,050	26,882
Eteläinen lukuhuoneisto	—	—	—	—	—	—	—	—	201,595	216,028
Yhteensä	39,073	39,721	66,072	63,428	974,320	974,837	183,950	185,131	1,465,010	1,479,145

Lukusalikäyntien päivittäinen keskimäärä oli seuraava:

	1938	1937
Pääkirjasto	1,135	1,182
Kallion haarakirjasto	1,099	1,088
Töölön »	524	500
Vallilan »	529	506
Käpylän »	227	219
Pasilan »	71	76
Eteläinen lukuhuoneisto	571	609
Yhteensä	4,156	4,180

¹⁾ Taulukossa ilmoitetut käyntien määrät sanomalehtisaleissa ja eteläisessä lukuhuoneistossa sekä Töölön, Vallilan, Käpylän ja Pasilan haarakirjastojen lasten lukuhuoneita koskevat vastaavat luvut eivät ole täysin tarkat, koska käyntimerkinnät on suoritettu mekaanisin laskukojein.

Vuoden kuluessa ilmestyneitä aikakaus- ja sanomalehtiä oli lukusaleissa yleisön käytettävissä seuraava määrä:

	Aikakauslehtiä, luku kpl		Sanomalehtiä, luku kpl	
Pääkirjasto	371	409	62	84
Kallion haarakirjasto	139	178	41	80
Töölön »	54	60	20	24
Vallilan »	54	67	22	36
Käpylän »	41	44	16	20
Pasilan »	41	43	16	16
Eteläinen lukuhuoneisto	46	51	17	33

Satuillat. Talven, kevään ja syksyn kuluessa järjestettiin pääkirjastossa 37 suomenkielistä ja 37 ruotsinkielistä sekä Kallion haarakirjastossa 25 suomenkielistä ja 9 ruotsinkielistä satuiltaa lapsille.

Kirjavarasto. Kaupunginvaltuuston v. 1934 vahvistamien kirjavaraston tarkastusta koskevien säännösten mukaisesti toimittivat kirjaston virkailijat kesäkuussa kirjallisuustosastoon IV (L—Ö tässä osastossa) kuuluvien kirjojen tarkastuksen. Inventtaustarkastajina olivat kuten aikaisemmin filosofianmaisterit C.-R. Gardberg ja S.-K. Kilpi. Tarkastuksen johdosta poistettiin luetteloista puuttuneet 1,366 nidosta, joista 1,320 oli kuulunut pääkirjaston, 7 Kallion haarakirjaston, 2 Töölön haarakirjaston, 1 Vallilan haarakirjaston ja 36 Käpylän haarakirjaston kirjavarastoon.

Näiden lisäksi poistettiin luetteloista 213 v. 1934 lainattua nidosta, joita kirjaston ei ollut onnistunut saada takaisin. Näistä oli 172 lainattu pääkirjastosta, 28 Kallion haarakirjastosta, 2 Töölön haarakirjastosta, 4 Vallilan haarakirjastosta ja 7 Käpylän haarakirjastosta. Sitä paitsi poistettiin 3,216 lainausliikkeessä kulunutta nidosta, joista 2,294 oli kuulunut pääkirjaston, 607 Kallion haarakirjaston, 72 Töölön haarakirjaston, 167 Vallilan haarakirjaston, 73 Käpylän haarakirjaston ja 3 Pasilan haarakirjaston kirjavarastoon.

Kaikkiaan poistettiin siten luetteloista kertomusvuonna 4,795 nidosta. Kirjastoon hankittiin ja luetteloitiin 14,543 uutta nidosta. Luetteloitu kirjavarasto käsitti vuoden alussa 233,408 nidosta. Vuoden lopussa oli nidosmäärä 243,156, joista 129,080 eli 53.1 % oli suomenkielistä, 104,602 eli 43.0 % skandinaavista ja 9,474 eli 3.9 % muunkielistä (saksan-, englannin-, ranskan- ja vironkielistä) kirjallisuutta. Vastaavat v:n 1937 prosenttiluvut olivat 52.4, 43.9 ja 3.7.

Vuoden lopussa kirjavarasto jakaantui eri kirjallisuusryhmiin seuraavasti:

	Nidoksia	%
I. Uskontoa	8,210	3.4
II. Historiaa, arkeologiaa ja elämäkertoja	23,441	9.6
III. Maantietoa, kansatiedettä, antropologiaa ja matkakertomuksia	14,059	5.8
IV. Romaaneja, kertomuksia ja satuja	91,295	37.5
V. Runoja, näytelmiä, albumeja sekä kirjallisuus-historiaa ja taidetta	27,614	11.4

	Nidoksia	%
VI. Luonnontiedettä, matematiikkaa, lääketiedettä ja teknologiaa	14,354	5.9
VII. Oikeus- ja valtiotiedettä, yhteiskunnallisia kysymyksiä ja taloutta	15,243	6.3
VIII. Kielitiedettä	4,025	1.7
IX. Filosofiaa, siveysoppia, kasvatusta, kirja- ja kirjastotiedettä, urheilua sekä muita ja sekalaisia aineita	15,377	6.3
X. Lukusaleihin sijoitettua kirjallisuutta (haku-teoksia, sidottuja aikakaus- ja sanomalehtiä y.m.)	29,538	12.1
Yhteensä	243,156	100.0

Vastaavat prosenttiluvut v. 1937 olivat: 3.3, 9.5, 5.7, 38.2, 11.3, 5.9, 6.2, 1.6, 6.2 ja 12.1.

Pääkirjaston ja haarakirjastojen kesken kirjavarasto jakaantui vuoden vaihteessa seuraavasti:

	1938		1937	
	Nidoksia	%	Nidoksia	%
Pääkirjasto	140,789	57.9	136,292	58.4
Kallion haarakirjasto	59,056	24.3	56,592	24.3
Töölön »	17,428	7.2	16,492	7.1
Vallilan »	13,978	5.7	12,933	5.5
Käpylän »	7,510	3.1	7,080	3.0
Pasilan »	4,352	1.8	3,976	1.7
Eteläinen lukuhuoneisto	43	0.0	43	0.0
Yhteensä	243,156	100.0	233,408	100.0

Kirjavaraston arvo, joka vuoden alussa arvioitiin 5,586,010 mk:ksi, laskettiin vuoden lopussa 5,930,010 mk:ksi.

Kirjalahjat. Kirjasto sai kertomusvuonna Ranskan valtion aikaisemmin lupaaman kirjalahjan, joka käsitti ranskankielistä kirjallisuutta n. 10,000 frangin arvosta. Kirjalahjoja kirjastolle antoivat edellisen lisäksi tohtori C. Alexandrowicz, Helsingin Christian Science-yhdistys, Eduskunnan kirjasto, arkkitehti P. E. af Enehielm, L. M. Ericsson ab., Espanjan Helsingin-lähetystö, haarakirjastonhoitaja E. Grönroos, herra A. W. Hamilton, Jaappanin Helsingin-lähetystö, Kansainvälinen sosialipoliittisen yhteistyön valtuuskunta, insinööri A. Käpy, Liettuan Helsingin pääkonsulinvirasto, herra J. Ludolphi, Lundin yliopiston kirjasto, taiteilija W. Lönnberg, Kustannus oy. Otava, Public library museum and national gallery of Victoria (Melbourne), Puolan Helsingin-lähetystö, Ranskan Helsingin-lähetystö, herra J. Sonck, opettaja V. Stadius, Suomen Bukarestin pääkonsulinvirasto, Turkin Tukholmassa oleva ministeri, Turun yliopiston kirjasto, herra G. Ugglä, Uppsalan yliopiston kirjasto, Valtioneuvoston julkaisuvarasto, Viron Helsingin-lähetystö.

Lisäksi kirjasto sai julkaisuja, joita olivat toimittaneet Oy. E. Ahlström & Co ab., The American society of the French Legion of Honor, Asunto-reformiyhdistys, La Biblioteca Comunale dell'Archiginnasio (Bologna),

Bibliothèques nationales de France, The Carnegie United Kingdom Trust, The Chicago Association of Commerce, Deichmanin kirjasto (Oslo), Deutsche Handelskammer in Finnland, Deutsche Schule (Helsinki), Osuusliike Elanto, Göteborgin kaupunginkirjasto, Helsingin historyyhdistys, Helsingin kauppiaitten kauppaoppilaitos, Helsingin kaupungin huoltolautakunta, Helsingin kaupungin kirjapainokoulu, Helsingin kaupungin rahatoimisto, Helsingin kaupungin satamalautakunta, Helsingin kaupungin teknilliset laitokset, Helsingin kaupungin tilastotoimisto, Helsingin kaupungin vesijohtolaitos, Helsingin kaupunginhallitus, Helsingin säästöpankki, Hydrografinen toimisto, International panidealistic society, Keskinäinen henkivakuutusyhtiö Suomi, Kungliga socialstyrelsen (Tukholma), Kuopion kaupunginkirjasto, Matkailijayhdistys, Merikarhut, Metsätieteellinen tutkimuslaitos, Narodni Vybor pro Oslavu Svatovaclavského Tisicleti (Praha), Odensen keskuskirjasto, Oregon State Board of higher education, Oslon yliopiston kirjasto, Kustannus oy. Otava, Pelastusarmeija, Oy. Pohjoismaiden yhdyspankki, Porin kaupunginkirjasto, Posti- ja lennätinlaitos, Postisäästöpankin hallitus, Rumanian lakiasäättävä neuvosto, Ruotsalaisen kirjallisuuden seura, Secretaria de educacion (Cuba), Skövden kaupunginkirjasto, Stettinin kaupunginkirjasto, Städtisches Fremdenverkehrs-Amt (Budapest), Suomen kiinteistöpankki, Suomen kunnallinen keskustoimisto, Suomen maataloustieteellinen seura, Suomen meripelastusseura, Suomen pankki, Taideteollisuuskeskuskoulu, Tampereen kaupunginkirjasto, Teknillinen korkeakoulu, Tukholman kaupunginkirjasto, Turun kaupunginhallitus, Turun kaupunginkirjasto, Uppsalan yliopiston kirjasto, Vaasan kaupunginkirjasto, Valtion kirjastotoimisto, Viipurin kaupungin rahatoimisto, Viipurin kaupunginhallitus ja Viipurin kaupunginkirjasto sekä seuraavien aikakaus- ja sanomalehtien toimitukset: Aikain vartija, Bank of Finland, Barnens missionstidning, Deutsche Allgemeine Zeitung, Elanto, Finlands försäkringstidskrift, Helsingin Osuuskappala, Helsingin N.M.K.Y:n kuukauslehti, Hengen turva, Herää valvomaan, Hissbladet, Hissilehti, Hufvudstadsbladet, L'Illustrazione Italiana, Industritidningen, Inner Culture, Japan in pictures, Kevätkylvö, Kirjasanommat, Kirjatyö—Bokarbete, Kirjojen maailma, Konttorityö, Labor, Lapsi ja nuoriso, Lasten lähetyslehti, Légion d'Honneur, Maan suola, Maataloustieteellinen aikakauslehti, Mercator, Merimiehen ystävä, Metsätaloudellinen aikakauslehti, Missionstidning för Finland, Nuorten Pellervo, Nykyhetki, Omin käsin, Otava, Pirkka, Prager Presse, Réalités françaises, Ristin voitto, Sjömansvännen, Sosialinen aikakauskirja — Social tidskrift, Suomen kulkuneuvot, Suomen lähetyslehti, Suomen matkailu, Suomen musiikkilehti, Suomen pienviljelijä, Suomen ravintolalehti, Svensk-Finlands turisttidning, Säästöpankki, Teknikervärlden, Teollisuuslehti, Teosofi, Teosofiskt forum, The Baltic Times, The Herald of Christian Science, The Warsaw Weekly, Tikkurilan viesti, Tokyo Gazette, Tuberkuloosilehti, Tuberkulosbladet, Turistliv i Finland, Työrintama, Unitas, Urheilukalastaja, Uskon Sanoma, Vakuutussanomia, Wandlung, Vapaa katolinen kirkko, Varjojen mailta ja Voittosanoma.

Painosta julkaistiin kolme v. 1937 kirjastoon hankitun kirjallisuuden lisäluetteloja, joista yksi käsitti suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden, toinen ruotsin-, tanskan- ja norjankielisen kirjallisuuden ja kolmas saksan-, ranskan- ja englanninkielisen kirjallisuuden.

Tulot. Kirjaston tulot nousivat 115,601: 25 markkaan (117,442: 90 v. 1937).

Pääkirjaston ja haarakirjastojen tulojen jakautuminen selviää seuraavasta taulukosta:

	Pää- kirjasto		Kallion		Töölön		Vallilan		Käpylän		Pasilan		Tuloja kaikkiaan	
	haarakirjasto													
	Markkaa ja penniä													
<i>Kuukausi</i>														
Tammikuu	9,080	50	1,989	80	514	90	248	15	90	70	237	75	12,161	80
Helmikuu	5,177	65	1,316	80	279	20	159	95	60	—	226	30	7,219	90
Maaliskuu	8,465	05	2,158	30	414	80	460	95	93	20	254	20	11,846	50
Huhtikuu	6,982	35	1,768	70	333	80	223	45	80	10	238	30	9,626	70
Toukokuu	8,352	80	1,920	95	467	90	498	85	66	—	226	65	11,533	15
Kesäkuu	6,112	15	1,681	50	283	40	228	90	99	60	249	95	8,655	50
Heinäkuu	6,231	95	1,565	65	381	10	385	60	100	90	256	70	8,921	90
Elokuu	6,021	—	1,458	50	344	50	236	75	76	30	243	—	8,380	05
Syyskuu	5,648	80	1,220	90	322	10	213	40	42	10	200	20	7,647	50
Lokakuu	6,484	—	1,532	65	324	70	251	50	75	50	241	80	8,910	15
Marraskuu	6,622	85	1,514	65	386	90	217	30	205	—	218	70	9,165	40
Joulukuu	8,284	50	1,808	20	468	—	427	95	96	90	223	85	1) 11,532	70
Yhteensä	83,463	60	19,936	60	4,521	30	3,552	75	1,086	30	2,817	40	1) 115,601	65
<i>Tuloerä</i>														
Sakkoja	78,951	—	17,490	40	4,192	90	2,841	70	888	30	596	10	104,960	40
Suom. kiel. luett.....	221	—	949	—	36	—	82	—	12	—	36	—	1,336	—
Ruots. kiel. luett.....	432	—	188	—	44	—	14	—	2	—	4	—	684	—
Vieraskiel. luett.	78	50	1	50	—	—	—	—	1	50	—	—	81	50
Erääntyneitä vak.....	1,230	—	153	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,383	—
Sekalaisia tuloja	2,551	10	1,154	70	248	40	615	05	182	50	2,181	30	1) 7,156	35
Yhteensä	83,463	60	19,936	60	4,521	30	3,552	75	1,086	30	2,817	40	1) 115,601	25

Lainaajat maksoivat sakkoa 67,035 tapauksessa. Kaupungin kassaan suoritettujen erääntyneiden vakuuksien lukumäärä oli 58. Kaikkiaan myytiin 991 luetteloa, joista 610 käsitti suomen- ja vironkielisen kirjallisuuden (A-ryhmä), 327 pääasiassa ruotsinkielisen kirjallisuuden (B-ryhmä) ja 54 yksinomaan saksan-, ranskan- ja englanninkielisen kirjallisuuden (C-ryhmä). Myydyt luettelot jakaantuivat hintansa ja laatunsa puolesta seuraavasti:

Hinta, mk	A-ryhmä	B-ryhmä	C-ryhmä	Yhteensä	Hinta, mk	A-ryhmä	B-ryhmä	C-ryhmä	Yhteensä
1	70	3	—	73	3	—	3	—	3
1: 50...	—	—	53	53	5	2	—	—	2
2	520	318	1	839	12	18	3	—	21
					Yhteensä	610	327	54	991

Kadonneiden ja vahingoittuneiden kirjojen korvausrahoja kertyi 2,776: 15 mk. V:n 1937 säästö oli 9: 05 mk. Näillä rahoilla hankittiin kirjallisuutta ja lunastettiin aikaisemmin korvattuja kirjoja 2,770: 85 mk:n arvosta. Säästöä v:een 1939 jäi siten 14: 35 mk.

Menot ²⁾ ilmenivät seuraavasta yhdistelmästä, johon myös on otettu kirjastolle myönnetty määrärahat:

¹⁾ Tähän sisältyvät eteläisen lukuhuoneiston tulot (joulukuussa 223: 30 mk).

²⁾ Tähän eivät sisälly kirjastorakennusten kunnossapidosta ja palovakuutuksesta aiheutuneet kulut.

	Määräraha, mk	Menot, mk
Palkat, palkkiot ja sairasapu	1,993,517: 55	1,975,751: 55
Vuokrat	538,770: —	538,770: —
Lämpö	92,670: —	80,291: 15
Valaistus	62,900: —	60,930: 95
Siivous	12,000: —	11,230: 25
Vedenkulutus	2,500: —	1,699: 80
Puhtaanapito	14,600: —	11,294: —
Kalusto	13,900: —	12,585: 60
Sidonta- ja painatuskulut	285,000: —	¹⁾ 276,545: 90
Tarverahat	19,000: —	15,440: 40
Kirjallisuus	600,000: —	599,999: 45
	Yhteensä 3,634,857: 55	3,584,539: 05

Kaupungin avustamat yritykset. Kaupunginhallitukselta avustusta saaneiden yhdistysten Kirjoja sokeille ja Brage sekä Suomen työväen arkiston ja Kasvatusopillisen kirjaston ja lukusalin apurahojen käyttö oli kirjaston johtokunnan valvonnan alainen.

¹⁾ 251,349 mk käytettiin sidontaan ja 25,196: 90 mk painatuksiin.